

"Stajerc" izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 3 krone, za pol in četrta leta razmeroma; za Ogrsko 4 K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 5 kron, za Ameriko pa 6 kron; za drugo inozemstvo se računi naročnina z ozirom na visokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne štev. se prodajajo po 6 v. Uredništvo in upravnništvo se nahajata v Ptuj, gledališko poslopje štev. 3.

"Slava Tebi, ki si nas kmete ljubil!"

"Kmečki stan, srečen stan!"

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopiše se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torej zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 80, za 1/2 strani K 40, za 1/4 strani K 20, za 1/8 strani K 10, za 1/16 strani K 5, za 1/32 strani K 250, za 1/64 strani K 1 — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 7.

V Ptuj v nedeljo dne 16. februarja 1913.

XIV. letnik.

Balkanske vojne in zmešnjave.

Mali turški uspehi na vseh bojiščih. — Nadaljevanje vojne. — Turške trdnjave še vedno nepremagane. — Stališče evropskih velevlasti. — Cesarjevo pismo carju. — Kaj bo?

In zopet je v splošnem zapisati besedo o položaju: nespremenjeno. Iz bojišč v Trakiji in Albaniji prihajajo vesti, ki se bistveno nasprotujejo. Vsi "zmagujejo" zopet, kakor v začetku prve vojne. Zanesljivih poročil pa seveda ni. Gotovo je le to, da je prišlo doslej le do razmeroma manjših bojov, ki niso prinesli nobene važne odločitve. In istotako gotovo je, da so ti boji izredno krvavi, da sta torej morilna strast in bojaželjnost priklopili do vrhunca. Lahko se tudi reče, da so doslej Turki dosegli nepričakovane uspehe. Ali šele v par dneh se pričakuje odločilnega boja, ki bode ali turško armado popolnoma porazil, ali pa Bulgare nazaj proti Adrianoplu potisnil. Naravnost krasno in junaško se držijo še vedno nepremagane turške trdnjave Adrianopol, Skutari in Janina.

Medtem se od vseh strani nanovo naglašajo potrebo nadaljevanja mirovnih pogajanj. Velevlasti so si v tem oziru edine, čeprav moti ruska zahrbtnost še vedno vsako odkrito postopanje. Bržkone hočejo tudi velevlasti počakati končni izid druge balkanske vojne; šele potem bodejo skušale svoje mnenje uveljaviti.

Lastnoročno pismo našega cesarja Franc Jožefa I. na ruskega cesarja je bilo v Petersburgu izročeno in tudi lastnoročni carjev odgovor je prinesel princ Hohenlohe že nazaj. O teh pismih se mnogo ogibava, ali kaj gotovega ne more o njih strogo tajni vsebini nikdo povedati. Plemenito znamenje vzvišene miroljubnosti našega cesarja je to pismo na vsak način. Zato je pa tudi prav obžalovanja vredno, da se vkljub temu na Ruskem protiaustrijska gonja vedno očitneje širi. Tudi ruska vlada ne napravi nobenega koraka, ki bi dokazal odkritosrčnost njenih "miroljubnih" fraz. Nasprotno so mobilizacije ob naši meji z vsakim dnevom očitneje in napravijo v avstrijskih krogih veliko skrb. V ruskih listih se govori brez prikrivanja, da bode v spomladi Rusija za meč prišla in Avstro-Ogrsko napadla. Nevarnost svetovne vojne, kakoršne svet še ni videl, torej še ni izključena. Nasprotno, ta nevarnost postaja polagoma še večja. In čez plemenite želje našega mirovnega cesarja bode triumfiral furija vseslovanske krvoločnosti...

Obstreljevanje Adrianopla.

Združeni Bulgari in Srbi so pričeli z izredno vehementno obstreljevanje junaške trdnjave. Ob-

streljevali so brezobzirno mesto in cerkve in napravili velikansko škodo. Vendar pa se turška posadka z levovo hrabrostjo brani. Splošna sodba je, da Adrianopol ne bode nikdar z orožjem premagan; k večjem glad bode to trdnjavo sovražniku izročil. Bulgari so najprej nekaj zunanjih utrdb zavzeli, iz katerih so jih pa Turki v krvavi borbi zopet vrgli. Turki so napravili izpad, ki se je pa ponesrečil. Izgube na obeh straneh so velike. Konzuli so prosili, da naj se za podanike tujih držav v Adrianoplu napravi "neutralno cono"; ali Bulgari so to odklonili. Francoska zahteva zdaj odločno, da se pusti njenim podanikom prosti odhod iz Adrianopla.

Boji ob Tšataldši.

Ob liniji Tšataldša je prišlo doslej le do manjših prask. Vsekakor pa so pričeli Turki naprej prodirati, medtem ko se preje napadalni Bulgari polagoma nazaj pomikajo. V kratkem se pričakuje tudi tukaj odločilno bitko, ki bode usodepolna za vso vojno.

Skutari.

Črnogorci in Srbi so okoli trdnjave Skutari v naravnost obupnem položaju. Zadnji boji so bili izredno krvavi in jim niso prinesli nobenih uspehov. Zlasti Srbi so bili od Turkov grozovito tepeni. Črnogorci se zaman prizadevajo in se bodejo izkrjavili ob zidovju te trdnjave. Poleg tega je bržkone izključeno, da bi Skutari kedaj pod Črnogoro spadal.

Veliki boji v Galipolu.

Največji boji v sedanji drugi balkanski vojni so se vršili na polotoku Galipoli. Tam so zbrali Bulgari večjo armado, s katero hočejo do Konstantinopla prodreti. Turki so jim vrgli 60 000 mož nasproti, katere so čez morje prepeljali. Turki nameravajo Bulgare obkrožiti in uničiti. Doslej še ni popolnoma verjetnih poročil. Ali gotovo je, da je v bojih že na tisoče vojakov padlo in da so Turki doslej dosegli razmeroma lepe uspehe. Istotako se širi govorica, da so Turki pri Janini Grke hudopremagali. Treba je počakati, da se te vesti potrdijo.

Srbski listi prepovedani.

Vlada je celo vrsto velikih srbskih časopisov za Avstro-Ogrsko prepovedala. Skrajni čas je bil, da se tem hujšakcem zapre pot v monarhijo.

Italijanske odredbe.

Vojni parniki v Benetkah so dobili povelje, da naj se takoj za vojno pripravijo in v Neapel odplovejo. Pričuje se v kratkem zanimive dogodke.

Rusko oboroženje.

Od vojaške visoke strani prinaša "Grazer Tagblatt" poročila o ruskih pripravah za vojno in pravi m. dr.: Vkljub miroljubnim zagotovilom ruske vlade pripravlja se Rusija vendar z veliko mobilizacijo na vojno. Car je sicer miroljubne narave, ali on je popolnoma v rokah vojne stranke in panslavistov. Ruski oficirji so mi ponovno zagotovili, da se je tekom 4 mesecev vzhodne garnizije na 700.000 mož v mirovnem stanu spravilo, ki se nahajajo pod okrožjem varšavskega kora. Domače poljske garnizije se je že v jeseni v gubernije Kasan in Szamara ter na mongolsko-kitajsko mejo spravilo (ker se Rusi nanje ne zanesejo). Veliki del mobiliziranih vojakov se je potisnilo na nemško in galicijsko mejo, tako zlasti množtevne kozake. Ruska vojna uprava misli, da bode s 300.000 kozaki Galicijo in severni del Ogrske preplavila. Celo najmanjši obmejni kraji so napolnjeni z kozaki. Popolnoma preduргачilo in moderniziralo se je ruske trdnjave na Poljskem. V Varšavi imajo 3000 kanonov in 115.000 vojakov zbranih. Vse trdnjave so polne živil in priprav za obleganje... Rusija je do danes za te vojne priprave več kot 1.000 milijonov rublov izdala. Pripravlja se, kar se ne da več zatajiti ali prikriti, na "veliki obračun" z Avstro-Ogrsko...

Francoski denar.

V "Voss. Ztg." razpravlja dr. H. Friedjung o vprašanju, s kakim denarjem peljejo balkanske države vojno. Bulgarija dobila je med vojno od neke francoske banke 40 milijonov frankov posojila, Srbija pa 18 milijonov. Od tega časa pa so gotovo še večje svote iz Francoske prihajale. Druge svote zopet so prihajale iz Petersburga. Črnagora n. p. bi gotovo ne mogla svoje vojaštvo 4 mesece pod orožjem držati, ako bi ne dobivala rusko-francoski denar. Brez francoskega denarja bi bila balkanska vojna nemogoča. Francoska bi namreč rada polagoma dobila doslej turški pokrajini Sirijo in Palestino in hoče tudi sploh Rusiji pomagati. V splošnem bankerotna Srbija, ki ji nikdo niti groša ne posodi, napravila je na Francoskem "na kredit" velike naročbe (46 baterij za hitro streljanje po 4 kanonov, 6 municijskih vozov in 2000 krogelj; nadalje 10 havbic-baterij za brzostreljanje po 4 kanonov, 6 municijskih vozov; 4 težke havbic-baterije po 4 kanonov in 8 vozov; skupaj 20.000 strelcev za poljske kanone in 14.000 za havbice.) S tem ima Srbija razmeroma mnogo več artiljerije nego Avstro-Ogrska. In vse to — s francosko-ruskim denarjem...

MOJA STARA

izkušnja me uči, da rabim za negovanje moje kože le Steckenpferd-lilijino-mlečno milo od trdke Bergmann & Co., Tetschen a/E. Kos za 80 h se dobi povsod. 229

Vsaka razumna, varčna gospodinja
uporablja samo to sladno kavo

Politični pregled.

Poslanec Schuhmeier — umorjen. Na Dunaju se je zgodil zopet grozoviti zločin: socialno-demokratski poslanec in vodja Franc Schuhmeier je prišel z vlakom iz nekega shoda; na kolodvoru stopil je delavec Pavel Kunschak k njemu; bliskoma je potegnil revolver in ga iz neposredne bližine sprožil; Schuhmeier je bil v glavo zadet in je takoj mrtev na tla padel. Ljudje so hipoma na morila skočili in ga oddali policiji. Morilec je brat klerikalnega poslanca in delavskega voditelja Kunschaka. Na policiji je izjavil, da so ga socialni demokrati zaradi njegovega prepričanja že 1½ leta zasledovali, tako da ni mogel več nikjer dela dobiti. Porabil je v brezposelnosti vse svoje malo premoženje in zdaj se je v obupanju nad voditeljem socialistov Schuhmeierjem maščeval. Toliko pravijo prva poročila; natančna preiskava bo seveda šele dognala, kaj je na tem resnice in kakšni vzroki so povzročili ta krvavi zločin. Ali že danes se lahko reče, da je poročilo ta umor sramotno, protikulturno, divjaško nasilje, ki se je v zadnjih časih vdomačilo v vsej naši javnosti in politiki. Socialisti bi vsekakor ne smeli delavce le zaradi tega preganjati, ker se njih načelom nočejo pokoriti; in politikujoči duhovniki, ki so

spravili v vso avstrijsko javnost politiko polena, revolverja in strupa, ki učijo vedno in povsod le sovraštvo do groba in celo čez grob, ti duhovniki bi se morali zopet spominjati Kristovih nauk. Sovražstvo pelje do umora; zato je umor nesrečnega Schuhmeierja dokaz, da so avstrijski klerikanci največji zaničevalci pravega krščanstva!

Umrl je v Meranu bivši c. k. namestnik na Češkem Karl grof Coudenhove, ki je igral v avstrijski politiki važno vlogo.

V Galiciji se glasom poročil dunajske „Zeit“ širi vedno bolj bojazen pred vojno. Zdaj je pričelo prebivalstvo, ravno tako poljske kakor rusinske narodnosti organizirati svojo za orožje zmožno mladino, ki ni pri vojaki. Mladina dela vojaške vaje in se pripravlja na ta način prav resno na eventuelno vojno zoper Rusijo. Sovražstvo proti Rusiji je ravno tako med Poljaki, kakor med Rusini veliko.

V Splitu, kjer je vlada zaradi veleizdajalskih izgrediv občinski svet razpustila, so se vršile občinske volitve. Izvoljeni so bili zopet stari srbofilski zastopniki, med njimi tudi bivši župan Catalinič, ki se nahaja zaradi veleizdaje v preiskavi.

Proti poveljništvu vojne mornarice se je pričelo hudo gonjo. Poveljnik Montecuccoli je namreč napravil naročbe za 23 milijonov v inozemstvu. Zdaj pljujejo seveda domači kapitalisti ogenj in žveplo. Poveljnik trdi, da je prihranil s tem 1½ milijona davčnega denarja, ker so bile domače fabrike dražje. Poleg tega domača podjetja dotičnih velikih del v določenem času niti izvršiti ne morejo. O zadevi se boče gotovo še v zastopih govorilo.

Prestopiti hoče baje več kot 300 hrvatskih študentov iz katoliške v pravoslavno (srbsko) cerkev. Kaj pravijo naši slovenski „katoliški“ listi k temu balkanskemu navdušenju?

Dopisi.

Vurberg. Dragi „Štajerc“! Ali si že kaj slišal, kako je naš črez vse inteligentni in devetkrat modri Bregov Jaka v predzadnjem „Slov. Gospodarju“ javkal in svoje debelovratne fantaline zagovarjal za tako nedolžne, kakor je volk, kadar ovco požre!? Je pač res, če psičnik na rep stopiš, se oglasi, in da resnica v oči bode. Pravi dalje, da so se fantje spili. Povej vendar, ljubi „Štajerc“, ali je to spor, če človek za človekom pride z nožem v pesti, kar je gola resnica, katera se dokaže, in ga po glavi udari; ali je to spor? — (Opomba uredništva: To ni spor, ampak zavratni napad!). — Že več let prebivam v tej župniji in še nisem slišal, da bi fanti in celo klerikalno vzgojeni, kateri bi morali biti drugim v zgled, iz cerkve gredečo napadali druge fante, kar gotovo ni župniji v čast, ampak v sramoto. To so storili ti najbolj „izobraženi“ fantalini! Pa saj ni čuda, ako človek gre pošteno in mirnim potom po Karčevinah, ga na-

padajo ti črezverski fantalini se skrivaje z imeni in priimki, kar se je pred kratkim zgodilo. Dalje se izgovarja ta Jaka, da svojo fantov ni tako učil; tedaj so se pa od tebe učili. Tudi pravi, da je in bo „klerikalna tisa“ za drugo tako nisi sposoben, kakor da pleša jir kak ti „čič“ godi. Konečno še ti povemo, smo „Štajercijanci“ ponosni na to, da še lahkal naše brloge z brezovno metljo osnažimo; ti mela potrebnije gnojne vile in šajtrgo, da boš bo nj snago iz tvojih brlogov izkidal. Ako pa je, hočeš od nas kaj več izvedeti, se ti v kratkem, zopet oglasimo, pa da ne boš zopet javkal, im bi te „obrekovali“ in „napadali“.

Sv. Križ pri Ljutomeru (Volitve). Pri ti dvema letoma vršile so se pri nas občinske gube litve, ki so pa bile iz posebnih vzrokov izvršene. Letos dne 13. januarja vršile so se na nekove volitve. Bivši župan Ignac Hauptmann je menšake že slutil, da se mu županski stolec grozno materal in trudil se je na vse mogoče načine, da vezi istega spravil spet v ranotežje. Na dan volitvoma pri kateri je bila udeležba zelo pičla, je po stranc losto nekaterih volilcev komaj in komaj zlegoltn spet v odbor. Ko strela z neba pa ga je zadeton novica, ko je bil pri volitvi župana izvoljen in is Jurkovič. Pa saj njegov strah ni prazen! Knjvalce in blagajna ni v redu; kaj sedaj začeti? Ja, lovei Hauptmann, nič ni tako skrito da bi ne bratk enkrat očito. Tudi kazni, katerih po vašem zlenar trdil, g. Hauptmann, ni bilo, ter licenci, kerjev tere ste pozabili zapisat, so se našli. Je p smola. Kaj? In sedaj, g. Hauptmann, ko se je vaša leta doslužili ter šli v pokoj, lahko priirja mišljete nekdanjo vašo slavo, ki ste jo uživKoro kot občinski predstojnik, Pač resničen je stahko pregovor: Vse mine! Občani pove

Iz Savinske doline. (Misijon, v nemirjenj meli ljudstva zlasti mladine.) Kjer in kadarkoli setne misijon obhaja, vselej sliši nerazodno ljudsta n več zmiranja, preklinjanja in pohujšanja če bi liberalce, nego lepih besed in mirnega ponkvoji. Tako so vriščali in ropotali pred kratkim časovne nebidogatreba misijonarji iz Ljubljane na Vrate ta skem, da jih je bilo strah in groza poslušati, ki Seveda je mladina tudi tukaj za vse tajne, po an prej neznane grehe izvedla. Kar se že celjska 40.00 misijonarji na prižnici zadosta ne jočejo, vpijejo a B posvetne a pravične časnike napadajo, da jimigo že sape zmanjkuje, zlasti njih vodja Kitak, tem več jim še ljubljanski koritarji na pomoč pri dejo, ali pa jim na Štajerskem konkurencio de lajo, a vsi pa se skušajo, kdo se bolj more dreti v piti, zmirati in jokati in s tem samega sebe povdigovati, kar je za nje največje veljave. Tudi Celjanom ni več popolji, da so pred 60-timi let ta lepi grič misijonarjem prodali, ki bi sedaj s lepi gozd radi odkupili in ga uničili, kar se p ne bode zgodilo. Pomenljiva je razlika me vrednim in nevrednim dohovstvom; nekater župniki nečejo ničesar o misijonih slišati, ka jih za nepotrebne, in samo za iznemirjenj ljudstva in za napolnjevanje žepov spoznajo, nečistniki, častihlepi in vladeželjni politikar sami farizejci pa, kamorkoli na novo faro pri dejo, ali pa neposredno pred kakšno volitvijo vselej ne sveti, temveč pohujšljivi misijon up ljejo, kjer se za velike grehe vroče solze pre takajo. To je duhovski in misijonski magnet.

Zopet prvaški polom.

Pri „Zadružni zvezi“ 40 000 kron ukradenih.

V zadnjih letih je bilo prav mnogo poročati o škandaloznih polomih v gospodarskih podjetjih slovenskih pravkov. Pomisliti je treba le velikanski klerikalni polom na Koroškem, ki je v bogemu ljudstvu na milijone denarja ugrabil; nadalje sramotno goljufijo pri prvaški „Glavni posojilnici“ v Ljubljani; spomniti se je treba na najrazličnejše polome slovenskih posojilnic, pri katerih so politični kaplani in drugi nevedneži ljudski denar naravnost skozi okna razmetali. Vse te katastrofe, pri katerih je nedolžno slovensko ljudstvo krvavelo, so bile dokaz od nas vedno nako glašanega dejstva, da zlorabijo slovenski prvaki vsako gospodarsko podjetje, vsak krvavi ljudski krajcar, ki ga dobijov svoje kremplje, vedno in iz-

Od vojne.

Drugi del krvave balkanske vojne se je že zopet zapričel. Zato je zanimanje zopet večje. Kri teče zopet v potokih in kakor umirajoči lev se brani Turčija proti Bulgarom in njih zaveznikom. Pri našamo par slik iz bojišča, ki bodejo naše čitatelje gotovo zanimale. Zgoraj vidimo turške utrdbe in jarke za strelce okoli jezera Derkos v bližini Črnega morja. Te utrdbe spadajo torej k t. zv. „Tsadalda-liniji“. Tudi v času premirja so bili turški vojaki sredi najhujše zime v teh jarkih vedno na straži. Spodajšna slika nam kaže prizor iz bojev okoli doslej nepremagane turške trdnjave Adrianopol. Srbska infanterija, ki je prišla Bulgarom na pomoč, leži v zemeljskih utrdbah pred trdnjavo.

Serbische Infanterie vor Adrianopel.

ključno v svoje nečedne politične in strankarsko-sebične namene.

In ta gospóda nam govori nekaj o „ljubezni“ do slovenskega ljudstva... Ej ja, ljubezen čutijo slovenski prvaki do ljudstva, — dokler ima to ljudstvo še kakšni groš v žepu! Drugače pa jim je ljudstvo le — molzna krava!...

V Ljubljani so si ustanovili slovenski klerikalci svoj čas „Zadružno zvezo“, ki je imela sicer po njih besedah zgolj gospodarski, po njih dejanjih pa zgolj politični namen. Duša tej „Zadružni zvezi“ je bil in je še danes seveda duhovnik, — eden tistih duhovnikov, ki jim je politika več nego Kristov evangelij. Dr. Janez Ev. Krek je vodja te črne organizacije, — tisti dr. Krek, ki je označil svojo „krščansko ljubezen“ z besedami, da ima „naša zemlja“ še dovolj prostora za grobove naprednih nasprotnikov in da se mora vsak klerikalec zvečer vsakega dne vprašati, je-li je dotični dan „liberalce“ dovolj sovražil... V tej „Gospodarski zvezi“ pridobil si je tudi dr. Šusteršič, vrhovni komandant slovenskih klerikalcev, svojo ozlin-drano „slavo.“ Ta „Gospodarska zveza“ je pogoltnila tisočake, ki jih je slovensko ljudstvo potom svojih zastopnikov določilo za vseničiče. In isto pot so šli nešteti tisočaki davkoplačevalcev po vsej Avstriji, ki so morali račune slovenskih klerikalcev plačevati. Kajti naša kratkovidna vlada je metala radovoljno davčne denarje v žrelo slovensko-klerikalnih bankero-térjev...

V tej klerikalno-prvaški „Gospodarski zvezi“ se je zgodil zdaj zopet zanimivi slučaj, ki vzne-mirja mnogo src na Kranjskem, Štajerskem in Koroškem, ki pa je tudi pravi dokaz gospodarske lahkomišelnosti prvakov. Štvar je enostavno povedano sledeča: V „Gospodarski zvezi“ so imeli nastavljenega kot knjigovodjo nekega 26 letnega (!) klerikalca z imenom Ivan Polanjkó. Ta mladi človek je imel seveda vse pravice in je bil vkljub svoji mladosti in vkljub znani svoji lahkomišelnosti brez vsacega pravega in rednega nadzorstva. Pred par dnevi kasiral je ta klerikalni mladenič pri neki ljubljanski banki s ponarejenimi listi-nami svoto 40 tisoč kron. In s temi 40.000 K je bogve kam pobegnil. Morda je šel na Balkan, kajti tam bi lahko v Srbiji ali Čr-nigori finančni minister postal. Morda je pobegnil

v drugi smeri. Skoraj gotovo pa je, da so slovenski člani „Gospodarske zveze“ za teh 40 tisoč kron oropani in ogoljufani.

Čez to dejstvo ne pomaga nobeno smešno zavijanje in namigavanje klerikalnih listov. Resnico ne prepodi niti „blagoslovljena voda“... Za nas pa je ta sleparija zopet svarilo in vsakdo, ki nima rezanice namesto možgan, bode devetkrat vprašal, predno naloži le krajcarček v klerikalno-slo-venska podjetja.

Najnovejši polom slovensko - klerikalnega gospodarstva bode marsikomu zaspane oči odprl.

3 zlata

pravila za kupovanje

1. Zahtevaj vedno najboljše, po sebnó tedaj, ako je ceneje kot slabše stvari.
2. Pazi pa vedno, da v resnici to dobiš, kar zahtevaš.
3. Kadar kupuješ MAGGI-JEVE kocke za govejo juho, pre-pričaj se, ako nosi vsaka kocka ime MAGGI in varstveno znamko zvezdo s križcem; kajti MAGGI-JEVE kocke po 5 vin. so najboljše.

Novice.

Nove velikanske kanone izdelujejo zdaj v Kruppovih tvornicah. Ti za parnike in pomor-ske utrdbe določeni kanoni imajo 40 64 cm ka-libra in so okroglo 50 krat tako dolgi, pri-čemur se seveda le t. zv. „dušo“ kanona računa; kanon je torej najmanj 20 metrov dolg. V bližini zamore kroglja iz takega kanona jekleni pancer v 145 3 cm debelosti prebiti Strelivo za en strel tehta od 250 do 340 kil. Kroglja

Od vojne.

V času premirja so Bulgari seveda še hušje priprave za novo vojno delali. Zlasti pred Tšataldšo so pripeljali še celo vrsto težkih kanonov, da razrušijo z njimi tamošnje lahke turške utrdbe in pripravijo splošni napad. Naša slika kaže težko vožnjo take velike havvice pred Tšataldšo.

Schwere bulgarische Geschütze vor Tschataldscha.

„Štajerca.“
Zahtevajte povsod

Naše otroke

v zdrave, srečne ljudi
vzgojiti

14

Opozarjali bi tukaj na izkušeno, dobro do-mače sredstvo, kakor je to že mnogo let znani Fellerjev fluid z zn. „Elsafluid.“ Tudi neverni Tomaž napravi poizkus, ako čuje tako prepriče-valne besede, kakor jih čitamo v nekem pismu baronice Geramb v kopelji Buziás pri Temes-varju. To se glasi: „Že dolgo sem hotela pisati in v časopisih naj bi bilo objavljeno, kako iz-vrstno vpliva Fellerjev Elsafluid. Imela sem toliko trpljenja, giht in slabost oči, utrujenost in glavobol, slabost in bolečine v hrbtu, in odkar rabim Fellerjev Elsafluid, sem popolnoma zdrava.“ Mislimo, da bi bili tudi naši čitatelji po enem poizkusu hvaležni. Ceno je sredstvo končno

sama je 920 kil težka, cev 113.000 kil. To je doslej najtežji in največji kanon.

Dolgoletni zakon. V mestu Cagliari na Sardinskem otoku umrla je te dni neka Giuseppa Sedda; pokojnica bila je 101 let stara. Zapu-stila je moža in ta vdovec je še dve leti starejši ter šteje 103 let. Ta zakonski parček je pač eden najstarejših na celem svetu.

Težki dečko. V 5 razred ljudske šole v Gleichenbergu hodi tudi neki dečko, ki je bil 14. marca 1900 rojen, je torej komaj 13 let star. Vkljub temu tehta ta „deček“ 80 kil. . .

Iz Spodnje-Štajerskega.

Občina okolica Celje in — dr.
Benkovič.

Naši čitatelji se bodejo še spomnili strast-nega boja za občino okolica Celje, pri katerem je napel zlasti značajni klerikalni vodja dr. Benkovič vse moči, da bi prave davkoplačevalce iz-rinil in jih nadomestil s črnimi mameluki. Hotel je potlačiti občino pod klerikalni jarem; pa se mu ni posrečilo.

Dr. Benkovič sam si je na prav čudni na-čin pri — dobil volilno pravico. Naznanil je nam-reč na svoje ime grajzlerijo s sadjem, plačal zanjo par vinarjev davka in postal tako „voli-lec.“ V resnici svoje grajzlerije ni nikdar izvr-ševal in si je torej s tem postopanjem volilno pravico, z njo pa tudi mandat v občinskem zas-topu prisleparil... No, dolgo ni trajalo to veselje! Advokatska zbornica je možicu takoj povedala, da se njegovo počenjanje ne strinja s častjo odvetniškega stanu. In tako je moral dr. Benkovič že oktobra lanskega leta svojo graj-zlerijo odpovedati. Toliko dostojnosti pa seveda ni imel, da bi si obenem odrekel svojega na ta sleparski način pridobljenega mandata v občins-kem zastopu. In tako so moralitega vsiljivega paglavca moralično iz zastopa vreči...

Zgodilo se je to na občinski seji dne 9. februarja. V imenu Nemcev in naprednjakov je namreč na tej seji dr. Ambroschitsch vstal in rekel, da dr. Benkovič nima več pravice, sedeti v občinskem zastopu, ker ni niti član občine; zahteval je, da se Benkovič odstrani, kar ta vsiljivi možic seveda ni storil. Tudi slovenski vodja dr. Božič je izjavil, da Benkovič nima več pravice, biti v občinskem zastopu. Istotako so govorili gg. Petschuch, Teppey in Grah. Ker Benkovič ni hotel nikdo pasjega biča pokazati, je ostal; zato so pa nemški in potem tudi ve-čidel slovenski zastopniki dvorano zapustili. In tako se ta sicer jako važna seja ni mogla vršiti. K prihodnji seji pa dr. Benkovič sploh ne bode več povabljen.

Občinski zastop celjske okolice se je torej tega političnega škodljivca enkrat za vselej iz-nebil. Upati je, da bode zastop zdaj v pridnem delu popravlil, kar je prejšnji prvaški zastop v gospodarskem oziru zagrešil!

Dr. Koroščeva „morála“. O voditelju slo-venskih klerikalcev, kaplanu dr. Tone Korošec, ki je za politične duhovnike nekaj vzor čistosti in polbog, — piše v „Slogi“ neki mariborski duhovnik (!) tako-le: — „Iz knezoško-fijske pisarne v Mariboru. Akt „dr. Korošec“ se v zadnjem času nenavadno naglo debeli. Množe že se zlasti „dodatki“ o njegovi „moráli“, ki ima svoje posledice pred sodiščem.“ — Ponižno vpraša-mo „Stražo“ in druge tako proketo „resnico-

tudi; saj košta poizkusni tucat samo 5 kron franko.

Ena mnogih, važnih nalog matere je, na to paziti, da je odvajanje pri otrocih redno. Naj-hujše posledice nastopijo lahko pri zamašenju. Ali le ne drastičnih sredstev! Kot milo, odva-jalno in obenem prebavo urejevalno sredstvo, ki vedno vpliva, smo preiskusili Fellerjeve Rhabar-ber-pilule z zn. „Elsapillen.“ 6 škatljic franko 4 krone. Oba preparata se dobi pristna pri E. V. Feller v Stubici, Elsaplatz št. 241 (Hrvatsko).

— — — g.

Denarja ni

raginja je vedno večja, zaslužek pa majhen. ko hočete z malim trudom **gotovo 8 do 15** ron na dan zaslužiti, pošljite za pojasnilo v ismu marko za 10 helerjev in svoj natančen naslov na: 163

osip Batič, Ilirska Bistrica, (Kranjsko).

Živinski sejem

mondelek dne 17. februarja t. l.

Sl. Trojici slov. gor.

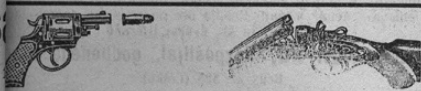
veliko posestvo,

meri blizu 40 oraloj zemlje, 5 oraloj gozda z mešanim lesom, belost lesa od 25 do 45 cm; vinograd tudi v dobrem stanju, kaj novega trsa, nekaj pa še starega, samo iz starega trsa se dobilo v jeseni 1912. leta 5 polovnjakov vina; sadnega mošta 5 polovnjakov; ostalo so travniki in njive; in čisto v ravnini, tudi ne v hribu, malo visi; stanovanje tudi v dobrem stanju, liko, vse kakor mala vas; redi se lahko 10 glav živine, samo krmna; velike velbane kleti; 4 hiše, tudi za 100 veder vinkarke podve, poljsko orodje, nekaj goveje živine in svinj, kakor v., sipec zahteva. Cena 18.000 kron; plačati pri pogodbi le polovico. em, posestvo leži blizu velike ceste, 3 minute proč od južne železnice. Kupci, ogledite si to ugodno priliko.

Anton Kumerc, sodar
Lipoglav, Sv. Duh-Loče.

Hrastove švelne,

80 m dolge, 14 cm zgoraj, 20 cm spodaj de-
le, 13 cm visoke, kupi od kake postaje južne
vpliznice Franz Possek, Sv. Duh pri Poličanah.

Trgovina z orožjem, e. k. zalega smodnika
LECHNER u. JUNGL, GRADEC, Sporgasse 1
poroča po fabričnih cenah kot najboljša orožja za branitev
utom, žepne pištole, precizno pristreljene v sistemih "Brow-
ing", "Steyer", "Mauzer" in "Bayard". Revolvi v najbogatejši
biri že od K 5-50 naprej. Flobert-puške in karabinerji, dvo-
evne Lancaster-lovske-puške od 36 K naprej. Patronne, ovitke
patronov itd. Cenik zastoj in franko. 34

Modri nasvet!

Kupujte le svetovno znano

rženo kavo, Probat

od katere stane 5 kil poštini zavoj franko samo
K 8-70 po povzetju. Poleg tega dobite še

zastonj

en lep rabin predmet. Ako se vzame 5 zavoj-
jev, stane eden le K 3-10.

"Probat" daje brez dodatka pravega kavi-
a zrna zdravo, okusno kavo. Samo pristno pri Bernsdorfer,
Getreiderösterei, Bernsdorf 43 bei Trautmann (Česko). 81

Kupi se

jamski les

(rubenholz) 4-8000 m³, do 10 cm "ober-
pf", srednja mera 12 do 25 cm, gladko ve-
lje odrezano, ravno deblo, smreka ali bor, od-
staje za flose na Savi Rajhenburg, dobava l.
1913-1914. Ponudbe na upravo "Štajerca".

trezen viničar

kateri ima več delavnih moči se sprejme do 1. marca;
dobi lepo stanovanje, drva, redi lahko več svinj in kravo;
prednost imajo, kateri se razumejo v cepljenju ameri-
kanskih trt; pismeno ali osebno se naj zgledajo pri
Jurju Rebernag, gostilničar in veleposel v Juršin-
cih pri Ptuj. Sprejme se tudi tam srednjih let trezen
hlapec pod dobrim plačilom.

Otročji vozički

za 12, 14, 16, 18, 20 K
in tudi finejša sorte v
velikem izboru se do-
biva v veliki trgovini
Johann Koss
CELJE
na kolodvorskem prostora
(Zahtevajte cenik).

Peter Kostič-a naslednik Celje

na glavnem trgu zraven apoteke
priporoča svojo zalogo: Otročjih igrač, raznih
vrst usnatega blaga kakor kofre, taške za šolo,
za nakupovanje in za denar, toaletne reči, pi-
salne in kadilne predmete. Razne stvari iz jekla
npr. brestek, žlic, nože za žep in prave Solinger
britve itd. Blago iz celuloide in roga, kako tudi
pletarsko blago npr. korbe za potovanje vseh
vrst. Razno blago iz stekla in porcelana, talarje,
piskre, skleda, flaše, glaze in druge v to stroko
spadajoče reči. Bazarni oddelek že od 20 vin-
naprej. Posebno lepe reči pa za 60 do K 1-20

Oskrbništvo Križovljan, pol ure od kolodvora
Ormož oddaljeno, ima lepa mlada 3 leta stara

drevesa

po najnižji ceni za prodati. Drevesa so 1 m 70 cm
do 2 m visoka, imajo debelo, ravno deblo ter
krasno razvito krono. Najbolje štajerske vrste
od jabolk, hrušek, črešenj in sliv in tudi pri-
tljokovcev (Spalier). 139

Priznано dobro in ceno

se dobi

rezano blago, perilo in obleke

pri Adolfu Wesiak, Maribor, Freihausgasse-Nagysstrahe
(od novega Hauptplatzu proti "Narodnem domu") v novo zgrajeni
"Warenhalle".

Redki priložnostni nakup

Prodaj 20.000 parov novih, iz dobrega govejega usnja
na roki delane, napol fine podčastniške

komisne čevlje

en par za K 7-40 dokler traja zaloga. Treba je le dol-
gost celega podplata povedati. Brez rizike! Izmenjava
dovolj, ali denar ret. Se pošlje le po povzetju. Išče se
naprej-prodajalec. Ferdinand Müller, zalega komisnih
čevljev, Caslau st. 190, Češko. 1038

Priporočljiva domača sredstva

Kitajski železni Malaga, kapljice za okrepčanje krvi prot
slabosti in bledičnosti (Bleichsucht) itd.; steklenica 3 K
— Tekočina za prsa in pljuče, stekl. 1-20 K proti
kašlju, težki sapi itd. — Čaj in pilule za čiščenje krvi
za 80 vin. — Čaj proti gihu za 80 vin. — Balzam na
gihu, ude in živce stekl. 1 K; izvrstno mazilo, ki od-
skrani bolečine. — Bleiburški živinski prašek za 1-20 K
Prašek proti odvajanju krvi v živalski vodi 1-60. —
lavstni strup za podgane, miši, ščurke za K 1.—. Ras-
prodajalec L. Herbst, apoteka, Bleiburg na Koroškem.

Razprodaja gnoja.

S 1. junijem t. l. se bode konjski
gnoj kavalerijske vojašnice v

Slovenski Bistrici

za 1 do 3 let na novo oddal.
Reflektanti naj vpošljejo svoje oferte
do 1. marca t. l. na komando c.
in kr. dragonskega regimenta št. 5
v Gorico.

Pogodbeni pogoji se zamorejo pri
komandu regimenta ali pa pri
2. divizijskem komandu v Slov.
Bistrici izvedeti.

Komando c. in kr. dragon- skega regimenta št. 5.

Važno za neveste in ženine!

Zaradi pregrajenja in izpraznjenja vseh mojih za-
ložniških prostorov razprodajam vso zalogo pohištva glo-
boko pod lastno ceno.

Tako elegantne spalne, jedilne in gospodarske
sobe, otomane, pisalne mize itd. od najednostav-
nejše do najfinejša izpeljave.

Vse čudežno poceni! Vse čudežno poceni!

Samo pri

Josef Kollaritsch,

mizarski mojster,

Maribor, Franz-Josef-Straße 9.

Lepo posestvo

z 8 orali najboljšega zemljišča blizu državne
ceste in postaje, se poceni proda. Vpraša se
pri Hans Millner, Pössnitzhofen. 141

Kje se najboljše svinjske in govejke kože pro-
dajo in izdelajo samo pri

M. Pirich, usnjarija v Ptuj

v tem novem bramu, da naznaniti, da naj prinesejo ljudi
svinjske in govejske kože v delo, katere bodo prav
dobro izdelane in po najnižji ceni. Kateri bode k njemu
v delo prinesel, bode prav zadovoljen. Kupuje tudi
vsakovrstne kože po najvišji ceni. Pri njem se dobi tudi
vsake sorte leder, kopita in vse drugo, kar šofar po-
trebuje po najnižji ceni in tudi oberteile, kateri sam
izdeluje. Kateri bode enkrat pri meni kupil, bode zmi-
raj pri meni ostal. M. Pirich, usnjarija v Ptuj. 77

Pozor!

2 novo zidani hiši, po mestno pivani, tik glavne ceste,
5 minut od mesta Maribora, v obeh hišah se nahaja 6 sob,
6 kuhinj, velbana klet, pečilna kuhinja in vsi potrebni pro-
stori, k hiši spadajo in studenec na dvorišču, potem je velik
vrt za zelenjavo z sadnim drevjem in z vinsko trto; hiši
sta obe davka prosti, obe hiši neseta od 16000 K pro-
cente brez vrta in sadnega drevja in se pod to svoto
proda; polovica lahko ostane vključena; naslov se izve
pri upravnistvu "Štajerca". 133

veliko trgovino Johann Koss, Celje

na kolodvorskem prostoru

osebno priporočamo

radi njene solidnosti, nizkih cen in velikega izbira, kjer se s samo dobrim blagom postreže; tam se vse dobi, kar
met le potrebuje, naj si bode **manufakturno blago, gotovih oblek za moške, ženske in otroke,**
lobuke, čevlje, sploh obutalo, štrikane in šifonaste srajce, kravate, otročje vozičke, na-
grobne vence in trakove, z eno besedo vse.

Najzane-
sljivejše varstvo je
FORHIN proti Peronospori

mnoho izboljšana Bordelaška mešanica v gotovem stanju. Se prime celo na vlažnem listju. Se lahko rabi pri vsaki rosi — Nima ostanka (Satz.) — Brez številna priznanjevalna pisma.

Sadjarji in vinogradniki rabite v lastnem interesu prašek bakrenega žvepla proti strupeni rosi (Mehltau), Bagol za boj zoper mrvnega in kislega črva (Heu- und Sauerwurm), Kalifornska prekuha zoper sadne škodljivce, gosenični lim zoper razne gosenice itd., Laurina za poletni boj zoper škodljivce, Lauril karbolinej za zimski boj, Lauril drevesni vosek za čepjenje, Ichneumin za nežne rožice, Nikotin Quassia ekstrakt za škropljenje v drevesnih solah, Topomor zoper poljske mši, Pampil zoper mrčesje in osc. — Zahtevajte natančni popis in navodilo za rabo gratis in franko od generalnega zastopstva „Forhin“ fabrike materiala za vinogradniško škropljenje: **Konstantin Ziffer, Dunaj XIX., Gatterburgg. 23.**

GROZNO

visoke cene se plačujejo pogosto za **možka in ženska sukna** — česar se pa vsak zasebnik na popolnoma lahek način ubrani in sicer če direktno naroča sukna, kakor tudi vse platneno blago izključno le iz šlezjskega tvorniškega trga.

Zahtevajte toraj, da se vam brezplačno dopošlje moja pomladna in poletna kolekcija. Trgujem samo s prvovrstnim blagom. Zbirko vzorcev blagovolite tekom 8 dni vrniti.

Razpošiljalnica sukna Franc Šmid, Jägerndorf Nr. 210, avstr. Šlezija.

18.000 flanelnih odev
rešenih pri nekem požaru, nepoškodovanih, samo z malimi vodnimi madeži

Tigerske odeje svetovnoznane
neuničljive, ca 190 cm dolge en kos K 170, bordô, drap, svetlo rdeče, s krasnimi traki, ca 180 cm dolge en kos K 220, šotsko karirane, 11 barvne, ca 180 cm dolge en kos K 260.

Pošlje po povzetju, pri najmanj 6 kosov franko 148

Josef Mikota, Königshof, a. E.

Dr. Karl Petriček
preje odvetniški kandidat v Slovenjgradcu pri drju. Kiesewetter, naznanja, da otvori svojo
odvetniško pisarno v Šoštanju
v hiši vstric sodnije v pritlični sobi. 119

Proda se poceni 1 skoraj novi 128

Singer-šivalni stroj
s pripravo za vezenje, nadalje

1 zimska kožuhasta suknja
ter en **divan**. Vpraša se v **Ptaju**,
Stadtberggasse št. 5.

OVE S
(„Willkomm“)

Ta težka vrsta oves dozori v vsaki zemlji, se je izkazala kot najhitrejša in najizdatnejša, daje visoko, jako dobro krmilno slamo in ne pada. Ker se ta oves redko seje, zadostuje 60 kg. za en oral. Razpošiljate 25 kg. K 9—, 50 kg. K 17—, 100 kg. K 32— z vrečo. V zori v vrečici po 5 kg. po pošti franko proti vpošiljavi K 320.

Benedikt Herti, graščak, grad Golitsch pri Konjicah, Štajersko. 162

Užigalice!

Zahtevajte v vseh trgovinah, gostilnah, kavarnah, vpeljajte v vsaki hiši iz vrstne „štajerčeve“ užigalice. V velikem se jih naroči naravnost pri „Länderbank“, Dunaj I., drugače pa pri glavni zalogi **BRATA SLAWITSCH, PTUJ**, in vseh drugih zalogah.

Gospodinje!

Ne kupite putra ali nadomestila za puter, dokler niste glasovite, splošno preiskušene svetovne marke

BLAIMSCHEIN

„UNIKUM“

MARGARINE

preiskusili.

„UNIKUM“ ni rastlinska margarina.

„UNIKUM“ se izdeluje iz najčistejše goveje masti (Kernfett) s velepasteurizirano smetano in ima vsled tega raz-
visjo redilno vrednost ter je v resnici zdrava.

„UNIKUM“ ni umetniški izdelek, temveč najčistejši naravni produkt.

„UNIKUM“ je 50% cenejša nego navadni puter in garantirano mnogo izdatnejša.

SAMO BLAIMSCHEIN „UNIKUM“ je s stalno državno kontrolo varovana in je to na vsakem zavoj razvidno.

Cenjena gospodinja!

Ne pustite se vsled tega z drugimi naznanili zapeljati in rabite kot nadomestilo za puter, kadar

pačete

cvrete

kuhate

za kruh s putrom

BLAIMSCHEIN's „UNIKUM“-MARGARINO

Se dobi povsod.

Poizkušnja gratis in franko.

Združene fabrike za margarino in putra, DUNAJ XIV.

Po inventuri oferiram

40 m sortiranih restov kanefas, cefir, flanel, plavi druk K 1650.

40 m restov šifon, kreton, barhent K 1950.

Na 1 obleko za gospode angleški muster

„1 „ „ dame angleš. ali gladko

„1 srajco iz cefirja za gospode

„1 tucat žepnih robcev

K 1750.

1525 kanefas na ziben

2 gotovi rjuhi

2 barvasti posteljni odeji

1 namizni prt (tepih)

K 25—.

Franko po povzetju! Razpošiljalna hiša

M. PLATOVSKY,

Pisek, (Češko.) 116

Cepljene trte

veleprima: Laški risling, Moslec, Silvanec, Muškat, Rulandec, Traminec, Burgundec, Gutedel, Weltliner, Köllner, Portugizec, Slankamenka, Zierfandler, Ranfol, Blaufränkisch, Izabela za grmovje in amerikanske koreninske trte se dobijo pri **P. Srebre, Maribor na Dravi.**

Najboljša pemska razprodaja!

Ceno perje za postelj!

1 kg. sivih šilanih 2 K; boljnih 2 K 40 h; na pol belih 2 K 80 h; belih 4 K; belih mehkih 5 K 10 h; 1 kg najfinjših sneženo-belih, šilanih 6 K 40 h, 8 K; 1 kg flauza (Daunen) sivega 6 K, 7 K; belega 10 K; najfinjši prsni 12 K. Ako se vzame 5 K, potem franko.

Gotove postelje

iz krepkega, rdečega, plavga, belega ali rumenega nankinga, 1 tubent, 180 cm dolga, 120 cm široka, z 2 glavina blazinama, vsaka 80 cm dolga, 60 cm široka, napolnjene z novim, sivim, trajnim in flamnastim perjem na postelje 16 K; pol-danne 20 K; danne 24 K; posamezni tubenti 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; glavne blazine 3 K, 3 K 50, 4 K. Se pošlje po povzetju od 12 K naprej franko. Izmenjava ali vrnitev franko dovoljena. Kar se ne dopada denar nazaj. **S. Benisch, Deschenitz Nr. 716, Češka, (Böhmen).** Cenik gratis in franko.

Izborni godbeni inštrumenti

po najnižjih cenah v brezmadežni izpeljavi.

Glavni conik zastonj in franko.

Sola za lastni poduk je vsaki harmoniki zastonj priložena.

Št. 112 1/2 gosle za šolarje 4/4, velike z lepo poliranim lesom K 580.

Boljše gosle po K 650, 760, 840, 9—, 1080.

Št. 212 1/2 oršester-gosle z garnituro iz ebenholca po K 1680 in višje.

Boljše harmonike K 11—, 12— itd. Velika izbira godbenih inštrumentov v mojem glavnem ceniku. Brez rizike! Izmenjaj voljena ali denar nazaj. Pošilja po povzetju ali naprej svote c. in kr. dvorni liferant

Hanns Konrad, razpošiljal. godbenega

Brüx št. 898 (Češko).

Glavni cenik s 4000 podobami zastonj in franko.

Mestna posredovalnica

za

službe, učence, stanovanja in posestva

v **Ptaju**

izvršuje

vse vrste posredovanja najhitreje.

Vprašanja in pojasnila v mestni stražnici (na

116 **šivalni stroj 20. stoletja**
Kupujte le v naših prodajalnah ali s
naše agente.

Singer Co, akc. dr. za šivalne stroje
Ptuj, Hauptplatz 1.

Svarilo pred posnetki! Vse od drugih prodajalnih šivalnih strojev pod imenom »Singer« ponujani stroji so izdelani po imenu starejših sistemov, ki sestajajo v tajnosti, delazmožnosti in strukturi daleč za našimi novejšimi sistemi.

Na pr. vprašanja vsakokrat zaželeno pojasnilo. Vzroci vezenja, šivanja in stopanja zastonj in franko — razne vrste se napravi hitro in obračunajo naju